

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Glas nemških klerikalcev.

Celjski izgrede so dali glasilo dr. Ebenhocha in njegovih gorenjeavstrijskih somišljenikov, „Linzer Volksblattu“ povod, da se je na nedopusten način zadril na dr. Ferjančiča in na vso slovensko delegacijo ter zagrozil z izstopom nemških klerikalcev iz desnice.

Na ta strupeni napad linškega lista je deloma že včeraj naš koroški dopisnik prav dobro odgovoril, a zdi se nam umestno, da se povrnemo k tej stvari, ker nečemo „Linzer Volksblattu“ pustiti v nikakih dvomih, kako da mislimo o njegovih napadih in o njegovih grožnjah.

Ves članek linškega lista je spisan na temelju neelojalnosti, na temelju zvijačnega pretvarjanja resnice in dejstev in zasluži zategadelj najostrejšo obsodbo. Obisk čeških visokošolcev v Celju predstavlja ta katoliški list kot „eine muthwillige frivole Hetze“. Nedolžni obisk mladih dijakov, ki so hoteli brez vsacega demonstrativnega namena preživeti nekaj ur v družbi celjskih Slovencev v ozidju celjskega „Narodnega doma“, daje linškemu listu povod, da govori o „wirkliche Angriffe auf das deutsche Volk“, prav kakor da so prišli Čehi oboroženi na boj v Celje, in kakor da leži Celje sredi nemškega ozemlja. Ko bi Slovenci ali Čehi hoteli v Bregenzu ali v Lincu prirediti kako javno narodno slavnost, bi to Nemci mogli smatrati za provokacijo, ali če priredé v mestu, ki je na pol slovensko, in ki leži sredi izključno slovenskega ozemlja slavnost, je to njih pravica, katere jim nihče ne more in ne sme odreči.

In vendar se spodtika „L. V.“ ob celjski slavnosti, ki prav za prav niti javna ni bila, in piše o njej, kakor da so Slovenci in Čehi vlomili v tujo hišo. Pri tem pa ne najde nobene grajalne besede za celjsko sodro. Kar je počenjala ta druhal, se zdi linškemu katoliškemu listu popolnoma opravičeno in popolnoma umestno, in mej vrstami se bere, da je celjska druhal se posluževala samo pravice hišnega gospodarja, ko je pred očmi policije pobijala Slovence in Čeha in naskakovala slovenske hiše.

In potem — dr. Ferjančičev govor.

Vsakdo ve, kdor dr. Ferjančiča količjak pozna, da ni agresivne nature. V njegovem govoru na Bledu ni bilo nobene besede, ki bi se mogla tolmačiti tako, kakor je storil „Linzer Volksblatt“. Ta dolži dr. Ferjančiča, da je govoril „gegen das deutsche Volk als solches“, da je govoril o „Wiedereroberung“ Celja in to „nicht etwa auf dem natürlichen ethnologischen Wege, sondern mit Gewalt“ in pravi, da nemška klerikalna stranka „eine solche Sprache und eine solche Handlungsweise einfach nicht dulden werde“.

Strmeli smo, ko smo čitali ta smešna podtikanja in te izbruhe domišljavosti in prepotentnosti. „Linzer Volksbl.“ govori tako, kakor da je slovenska delegacija peto kolo pri večini in jo bagatelizuje na način, kateri je zanj in za ves naš narod skrajno žaljiv.

Govor dr. Ferjančiča ni niti najmanj presegele meje dopustnosti in dolžne obzirnosti napram nemški klerikalni stranki. Proti nemškemu narodu kot takemu že celo ni znil nobene besede, in je torej napad linškega lista popolnoma iz trte izvit. Naj si nemški klerikalci nikar ne domišljujejo, da so se slovenski poslanci z vstopom v desnico odrekli svoji politični svobodi. Desnica je nekaj bistveno drugega, kakor je bila nekdanja koalicija, a če nemški klerikalci niti tako ponižnih narodnih govorov ne trpe, kakor je bil Ferjančičev, potem je najboljša, če pobere šila in kopita in izpolnijo svojo grožnjo. Slovenski narod pač nima prav nobenega vzroka, da bi za njimi solze pretakal. Nam Slovincem mora pač biti na tem, da ohranimo zvezo s Poljaki in s Čehi, za desnico samo pa se nič preveč ne navdušujemo, ker smo prišli do prepričanja, da nas v njej vlada in nemški klerikalci samo izkoriščajo, ne da bi se kaj zgodilo za izpolnitev desničarskega programa v Slovincih.

„Linzer Volksblatt“ je v veliki zmoti, ako meni, da so njegove grožnje z izstopom iz desnice naredile na nas kak utis. Navzlic zaničljivemu bagatelizovanju slovenske delegacije od strani „Linzer Volksblattu“ vemo prav dobro, da nikomur ni toliko na ohranitev desnice, kakor ravno nemškim klerikalcem. Komu pa ta desnica največ

koristi? Nemškim klerikalcem in nikomur drugemu! Nemški klerikalci vladajo sedaj državo, nemški klerikalci so tisti končni faktor, ki iz sebičnih strankarskih nagibov vzdržuje nam toli sovražni sistem na Primorskem, in ki zadržuje izvršitev slovenskih postulatov. Nemški klerikalci sedaj bogato žanjejo, v tem ko Slovenci niti drobtinice ne dobimo. V očigled temu je pač skrajno predrzno, da se upa glasilo te stranke bagatelizovati in žaliti tisti del desnice, ki ima najmanj vzrokov biti zadovoljen s to desnico, tisto skupino poslancev, katerih podpori se imajo nemški klerikalci zahvaliti za njih sedanjo ugodno pozicijo. Na ramah slovenskih poslancev so splezali nemški klerikalci na krmilo, brez podpore teh poslancev padejo mahoma s svoje višine, in vendar se upajo tem svojim najvažnejšim podpornikom po glavi skakati.

Nemški klerikalni stranki se pač pre-dobro godi, zato je postala preširna in hoče sedaj že svoje zaveznike terorizirati tako, kakor terorizira Wolf člene nemške „Gemeinbürgerschaft“. Toda mi nismo rezljani od tacega lesa, da bi se dali terorizirati in zato povemo nemškim klerikalcem brez vseh ozirov in na polna usta: nam ni prav nič na tem, če ostanete v desnici ali ne, ako slovenski delegaciji nečete priznati popolne ravnopravnosti in tiste svobode, kakor jo lastite sebi.

Prej ali slej pride itak do ločitve in nam ločitev od nemških klerikalcev ne bo težka. Prepričani smo popolnoma, da mora v doglednem času zmagati zdrava pamet nad sedanjim fanatizmom in sovraštvom med narodi, da se na podlagi medsebojnega spoštovanja in resnične ravnopravnosti doseže sprava med narodi, a tedaj se bodo v parlamentu združile vse svobodomiselnne stranke in boče v parlamentu vladala liberalna večina.

V Ljubljani, 17. avgusta.

K položaju.

Ministrski predsednik grof Thun je v Ištu. Zatrjuje se, da ima potovanje Thunovo k cesarju samo ta namen, da poroča o te-

kojih državnih opravilih. Thun že mesec dni ni bil pri cesarju. O delegacijah niti govora ne bo, ker se ministrstvo še ni odločilo za nobeno pot. Največ se bode bavila seja s predlogi glede zvišanja plač drž. slug. — „Narodni Listy“ so prinesli pod naslovom „Pred novo kampanjo“ članek, v katerem čitamo: Jako dvomimo, da bi grof Thun prav sedaj, ko so z obnovitvijo nagodbe obstrukciji polomljeni zobje, pomagal nasprotniku na konja. To bi bila slabost in narobe svet, radi česar bi se morala pač vsa opozicijska liga homerično krohotati. Obstrukciji, kakoršna se vrši pri nas že dve leti, treba dokazati z železno roko, da je nemogućna, zato pa pričakujemo, da ostane vlada trdna, in da nas bo v odločilnem trenutku prepričala, da ima močno, neomahljivo stališče.

Wolf zmagalec Krzepeka.

V dvoboju s posl. Krzepekom je bil Wolf docela in prav krvavo poražen. Vendar pa je ostal končno le on zmagalec, kajti vsled nečuvne agitacije nacionalcev je moral Krzepek svoj deželnozbornski mandat odložiti. Da je bil nemškonacionalni malik, pretepaški Wolf, kateri je bil doslej nekaj neranjivi Siegfried, sramotno tepen in popolnoma premagan, tega vsi nacionalci in tudi velik del naprednjakov niso mogli odpustiti Krzepeku. Zato pa so ga nečuvno napadali, hujskali proti njemu na shodih in po listih ter mu grozili, da je Krzepek moral odstopiti. Krzepek je bil že od leta 1885. poslanec kmetskih občin lito-metiških Zares, Wolf je danes prvi avstrijski Nemeč, katerega ne sme nihče nekanovan žaliti, pač pa sme Wolf deliti zausnice na vse strani.

Albanci.

Že leto dni so Albanci nemirni. Spomladi so imeli vodje Albancev v Ipeku shod, na katerem so obljubili sultanu svojo zvestobo, a hkratu zahtevali večjo avtonomijo albanskih rodov. Ker se v Carigradu za te zahteve niso brigali, so imeli v juniju Albanci nov shod v Kosovem, kjer so ponovili svoje želje. Zlasti pa so se pritožili proti sodnikom in učiteljem kosovskega okraja, češ, da le-ti žalijo albansko narod-

LISTEK.

Zobozdravnik.

(Ruski spisal Anton Čehov.)

V odsotnosti zdravnika, ki je odpotoval po svojo nevesto, je oskrboval njegovo službo v obč. bolnišnici vojaški ranocelnik Kurjatin, kakih štirideset let star mož v prteni suknjici in ogoljenih hlačah. Kakor je videl delati svojega šefa, je nabral tudi svoj obraz v gube prijazne postrežljivosti, da bi zbujal pri pomoči išočih pacientih zaupanje.

Prvi je stopil v ordinacijsko sobo cerkovnik Vonmiglasov, visokorasel, zastaven stavec. Dolg, meniški kuti sličen plašč, ki je bil zvezan v sredi s širokim usnjatim pasom, je pokrival krepko telo. Cerkovnik se je najprej pokrižal ter se potem ranocelniku globoko priklonil.

„S čim Vam morem postreči?“ ga je vsprejel vljudno.

„V nedeljo, na dan Gospoda, prihajam k Vam, Sergej Kuzmič, kajti resnično in opravičeno smem reči o samem sebi, da jem svoj kruh s zolzami. Če vzamem le najmanjšo stvarico v usta, bi najrajši takoj

legel in umrl ... Ne boli me namreč samo zob, ampak vsa stran obraza in v ušesu mi kljuje in me zbada, kakor bi tičal v njem žebelj ... To je kazen božja za moje grehe, Sergej Kuzmič, in zato bi jo ponižno prenašal kot palico Gospoda in poljubil bi jo celo, samo, če bi me tako strašno ne bolelo ... Župnik mi je dejal nedavno lenuh, ker v cerkvi ni slišati mojega glasu. Moj Bog, kako pa naj pojem, če še ust ne morem odpreti, če sem ves otekel in če nobeno noč ne spim ...“

„Hm ... tako ... tako! ... Sédite ter odprite usta!“

Vonmiglasov je storil, kakor se mu je ukazalo, Kurjatin pa je nabral čelo v resne gube ter je gledal dolgo v usta, dokler ni zapazil v vrsti zob, ki so postali radi starosti in tabačnega dima rumeni, zoba z veliko votlino.

„Kaplan mi je svetoval,“ je nadaljeval Vonmiglasov, ko je bila preiskava končana, „naj denem na zob hrena, a nič ni pomagalo. Glikerija Anisimovna, — Bog ji daj zdravje, srečo in blagoslov — mi je priporočala, naj nosim na roki na Sveti gori (Atos) blagoslovljen trak ter naj si umivam usta z gorkim mlekom ... Trak sem nosil, toda usta umivati si z mlekom, se nisem upal, ker je post ...“

„Sama prazna vera! ... Zob treba izdreti, Jefin Mihejič.“

„Učen ste, zato že veste, kdaj treba dreti in kdaj uporabljati kapljice in druga sredstva. Saj ste gospodje naši dobrotniki, za katere molimo dan in noč do konca našega življenja.“

„Malenkosti ... ni vredno govoriti o tem!“ je odklonil ranocelnik skromno ter stikal v omari tu in tam med instrumenti. „Kirurg potrebuje le vaje in trdne, mirne roke. Še predno se človek zavé, je že vse končano. Kakor Vi, je prišel nedavno posestnik Aleksander Ivanič Jegipecki v bolnišnico, ker ga je bolel zob. Omikan mož to, ki se zanima za vse ter hoče vedeti za vsako stvar, kako in zakaj. Dal je, da sem mu izdrl bolni zob ter je bil tako zadovoljen, da mi je prisrčno stisnil roko, dasiravno je živel sedem let v Peterburgu ter je poskusil ondi vse profesorje. Seveda je treba tudi precej razuma, kajti zobje so različnih vrst, zato treba takoj vedeti, katerega je dreti s kleščami, s kljuko ali celo s ključcem.“

Pri teh besedah je vzel Kurjatin v roko kljuko, jo nekaj časa dvomljivo ogledoval ter jo zopet odložil, a zagrabil klešče in prišel h cerkovniku.

„Nū, sedaj pa odprite usta kolikor

morete široko ... Ena ... dve ... tri in zob bo zunaj. Odriniti je treba le malo meso okoli zoba, potegniti navpično navzgor ... in stvar bo končana.“

„Za Vas, ki Vas je razsvetlil ljubi Bog, to seveda ni nič, toda mi nevedneži, revčki ...“

„Ne govorite, ako zijate, sicer se odlomi zob in korenina obtiči ... Torej mirno sedaj in ne premaknite se ... Glavna stvar je, da primem zob kolikor možno globoko ...“

„O moj Bog ... Sveta mati božja ... ojej ... ojej!“

„Nikar ne tulite! ... Kaj me držite za roke? ...“

„Izderite ga že vender!“

„To treba storiti, kakor predpisujejo zakoni kirurgije in ne kakor želite Vi!“

In zopet je začel ranocelnik, Vonmiglasov pa je dvignil kolena do komolcev, njegovi prsti so se sključili v pest, oči so mu stopile iz lukenj, velike potne kaplje so mu stale na čelu in iz oči so mu drle solze ... Toda tudi Kurjatin je hropel in bil z nogami ob tla ... Mukopolna minuta je minula ... nakrat je šinila ranocelnikova desnica s kleščami visoko v zrak. Iz prs obeh je vzkipele „ah“, ali veselje je trajalo le kratko. Pogled na klešče je p-

nost ter se na Grke in Bolgare bolj ozirajo. Poslali so zategadelj pritožbo na turško vlado in potem še naravnost na sultana. A brez vspeha. Vsled tega so Albanci naskočili konak v Kosovu, ubili častnika in več vojakov. Porta se je tega ustrašila in ugodila Albancem. Odstavila je 12 neprijateljskih sodnikov, med njimi celo predsednika sodišča, ravnatelja javnega pouka in blagajnika generala. Sultan pa je poslal Albancem priljubljenega Turban pašo, da napravi kakor vladni komisar red. Albanci pa še niso zadovoljni ter hočejo imeti v septembru velik shod, na katerem bodo zahtevali avtonomijo uprave, svojo justico, svojo milico, svojo administracijo šole itd. Sultan naj bi imel le najvišje nadzorstvo. Divji Albanci hočejo biti torej čim najbolj samsvoj in neodvisen narod. Gorje kristjanom na Balkanu, če dosežejo to!

Oblegani ligisti.

Tragikomedija Guérin v Parizu še ni končana. Že od sobote se je vodja lige antisemitov s 40 člani zaprl v ligino poslopje ter se zabarikadiriral. Guérin je sozarotnik z Dérouledom, in policija ga je hotela aretirati. Guérin pa mora imeti jako slabo vest, da je mogel izjaviti, da se ne uda za nobeno ceno, nego raje umre. Poslopje ligino je obdano od vseh strani s policaji in municipalnimi gardisti. Guérin je v ponedeljek razobesil francosko trobojnico z napisom: „Francijo Francozom!“ Antisemitska liga pa je izdala „na patriote“ poziv, naj se pridružijo obleganim ligistom, ki so pripravljeni storiti svojo dolžnost ter za svobodo celó umreti. To obleganje fin de siècle zabava ves Pariz. Guérin se bode moral podati, ko mu zmanjka hrane. Bonapartisti so imeli 15. avgusta, kakor vsako leto, banket ter so poslali princu Viktorju Napoleonu brzojavko, da se more v sedanjih razmerah zanesti na energijo plebiscitarnega komiteja. Royalisti pa so brzojavili vojvodinji orleanski ter na svojem banketu protestirali proti ukrepom vlade.

Dopisi.

Iz Ribnice, 15. avgusta. Veselica, katero je priredila naša čitalnica v nedeljo, 13. t. m., ponesla se je vrlo dobro. Mični program privabil je poleg domačega občinstva tudi precej rodoljubov iz Velikih Lašč, Sodražice in Dol. vasi. Kljub tropični vročini, nastali vsled prenapolnjenosti, vladala je ves večer neprislipna zabava in prijetna živahnost. Pozornost vzbujal je pred kratkim od čitalnice ustanovljeni mešani zbor, ki je ta večer prvič nastopil pod spretnim vodstvom gosp. M. Holmarja. Zapel je osem pesmi, razun Laharnarjeve „Naša pesem“ in Sattnerjevega „Studenčka“ samo narodne od Hubada harmonizovane. Vse so bile z burnim odobravanjem in glasno pohvalo sprejete. Vedelo se je, da je marljivi in zelo vneti pevovodja le z velikim trudom in mnogimi vajami mogel doseči tako lepih vspehov. Le oder je bil za toliko število pevcev — brojil je 36 členov — premajhen. Prepričali smo se pa

nesel razočaranje ter vzbudil v cerkovniku nepopisno togoto. Sedaj je izgubil vse spoštovanje pred vedo in vso vpludnost pred njenimi zastopniki.

„Kakor si me vlekel Ti, tako naj vlečejo, kadar umreš, Tebe hudiči v pekel!“ je kričal divji cerkovnik. „Zakaj se pa lotiš stvari, katere ne znaš?“

„Kaj misliš, da je to tako lahko“, je rjovel Kurjatin, „kakor splezati v stolp in vleči za vrvi zvonov?! Seveda znate hitro obsojati, ker nimate o kirurgiji niti pojma. Dà, težko je živeti med toli nevednim narodom, ki hoče celó poučevati učenjake. Kaj morem jaz za to, da imaš zobe, ki tičé že šestdeset let v ustih?! ... Torej sedi zopet, a ne oklepaj se mojih rok in potem boš videl, kako pojde naglo ... ena ... dve ...“

Vonmigliasov, ki je bil vsled bolečin že polblazen, je omahnil na stol in zazijal. Sedaj je šlo res hitreje, kajti že po par sekundah je zahreščalo. Nekaj časa je sedel cerkovnik nepremično kakor otmoten, z uprtimi očmi je zrl na ranocelnika, blede obličje pa je bilo pokrito s potom.

„Sedaj pa imamo vraga,“ je mrmral Kurjatin; „zdi se mi, da bi bilo bolje, če bi bil vzel kljuko.“

Te besede so donele le motno, kakor

tudi, da more postati ta zbor za naš trg velikega pomena glede razvoja družabnega življenja, ki je bilo nekaj časa sem, zlasti po prenehanju tamburaškega zbora, precej slabo. Dobro poznajoč posamezne moči, gojimo najlepšo nado, da postane ta zbor pri vztrajnem vežbanju in marljivem obiskovanju vaj še ponos čitalnice. Burka „Damoklejev meč“ dosegla je svoj namen. Pri točki „šaljiva pošta“ so brhke gospodične kot prodajalke in pismonoše v kratkem času razprodale vse narodne in komične razglednice ter tako mnogo pripomogle k lepemu gmotnemu vspehu čitalnice, ki si je s to veselico izdatno opomogla. Vsem sodelujočim, zlasti pa gospodu pevovodju, g. Spendeju kot aranžerju šaljive pošte in blag. gospej Šuflajevi za podarjene cvetice, ki so kot šopki tudi precejšnjo svoto donesle društveni blagajni, bodi izrečena društvena zahvala.

Ces. svetnik K. Šavnik — 25 let župan.

Ker sam pa v silni skromnosti svoj skriva svit, naj zdajnosti, potomnosti bo tu v izgled odkrit ...

S. Gregorčič (Vrlemu možu).

11. avgusta t. l. je poteklo 25 let v prostranem, zlatem kraljestvu večno mladega časa, od kar je visokorodni cesarski svetnik in vitez Fran Josipovega reda Karol Šavnik zasedel županski stol „gorenjske metropole“, narodnega, vedno svobodoljubnega Kranjca.

In ta lepi, svečani dan, ki je naslikan z zlatimi, dragocenimi črkami v kroniki kranjskega mesta so prišli vsi, vsi so prihiteli, ta od daleč, oni od blizu, da proslavé vzormoža, ki si je pridobil demantnih zaslug za sedanje blagostanje svoje občine kakor za intenzivne težnje in blagostanje koristi slovenskega naroda sploh, vsi so prišli od skromnega, narodnega rokodelca in skrbnega, delavnega meščana počenši pa gori do visokega dostojanstvenika, da slednji donese svoje, če tudi skromno čestilno darilce na zlati oltar svete hvaležnosti ter s tem na odkrit, sijajen način pokaže, kaj in kako misli in čuti v svojem odkritem, nepokvarjenem srcu za svojega dobrodušnega župana.

Že predvečer je pokazal, koliko odkritih in velikih simpatij uživa naš župan. Vsa narodna društva, kakor gasilno društvo, telovadno društvo „gorenjski Sokol“, „slov. bralno društvo“, „narodna čitalnica“ in nešteta množica ljudi z godbo gasilnega društva na čelu, so mu priredili sijajno baklado, čitalnični pevci so zapeli s priznano preciznostjo pod spretnim vodstvom g. prof. Ant. Štritofa Foersterjevo „Pobratimijo“ in Hajdrihovo „Jadransko morje“, godba pa je svirala venec valčkov, prirejenih po narodnih pesnih.

Še bolj pa je hotelo naše zavedno narodno meščanstvo po lepi iniciativi mestnega zastopa pokazati naslednji dan, da ta praznika vesel je dan; a skromna želja slavljence je preprečila vse, in tako se je vršila vsa svečana slavnost le v skromni

šepetanje iz velike daljave na Vonmigliasova ušesa, toda v njegovi duši so vzbudile bojazen, da se je zgodilo nekaj posebnega, kar pa bi se ne bilo smelo. Mehanično je segel v usta, kjer so zatipali njegovi prsti na mestu bolnega zoba le dvoje ločenih ostrih škrbini, on sam pa je občutil bolelost, da je mislil, da mora znoreti. Ploha psovk se je vsula na Kurjatinovo glavo, ki je prenašal vse z občudovanja vredno ponižnostjo, pospravljal svoje instrumente in samo godrnjal:

„Če bi Ti ne bil neumen kmetski butec, bi razumel, da si sam kriv, ne pa jaz. V šoli so Te premalo pretepali, zato pa si ostal nevednež. Samo tak hodi k zdravniku s tako slabim zobom, da se stare takoj med kleščami. Naj Ti bo zgled gospod Jegipecki, ki je bil sedem let v Peterburgu in ki nosi obleke, katerih vsaka velja sto rubljev. S tem se pač ne moreš meriti, a on ni zabavljaj. Takega neotesanca, kakoršen si Ti, pa malo bolečine ne umori ... In sedaj glej, da se spraviš vun! Ako bi studiral kirurgijo, bi me razumel, bi mi bil hvaležen ter bi molčal!“

Ker pa ubogi Vonmigliasov ni študiral kirurgije, ni bil hvaležen, nego si je pokrkl glavo s čepico in šel, držé se za lice, domov ...

obliki sijajnega banketa v prostorih g. P. Mayrja ml.

In tu sém vsi so prišli ... jubilant ces. svetnik, vitez Fran Josipovega reda K. Šavnik z mestnim zastopom, c. kr. okr. glavar dr. Miha Gstettenhofer z uradniki kot zastopnik visoke vlade, državni poslanec in I. podpredsednik zbornice poslancev, dr. Andrej Ferjančič, predsednik Ciril-Metodove družbe, prof. mons. Tomo Zupan, deželni poslanec, ravnatelj Ivan Šubic, profsorski kolegij z ravnateljem Fr. Hubadom, zastopnik okrajne sodnije, adjunkt Franc Peterlin, predsednik „narodne čitalnice“ Vinko Majdič, načelnik „požarne brambe“ Ignacij Fock, predsednik bralnega društva Viktor Omersa, zastopniki akademskih društev „Slovenija“ in „Sava“ in lepo število narodnih meščanov.

Prvi šampanjec je počil med pokanjem topičev in načelnik slavnostnega odbora, podžupan dr. Valentin Štempihar je z vznesenimi, izbranimi besedami v slikovitih potezah nazdravil našemu presvitlemu vladarju, godba tukajšnjega gasilnega društva je zasvirala, in vse občinstvo je stojé pelo cesarsko himno.

Velepomemben je bil slavnosten govor občinskega odbornika gosp. Cirila Pirca. Slučaj je — je rekel — današnji dan, in z mirno vestjo lahko rečem, da tega svečanega slučaja ne bo zlepa imela nobena občina. Včeraj zvečer je bila podoknica na čast našemu dičnemu županu, a danes smo se zbrali, da proslavimo vzormoža, če tudi na tako skromen način. Zastave bi morale vihrati po vsem mestu, pokati topiči, vse mesto bi moralo biti v svečani praznični obleki. A znana skromnost slavljenceva je odklonila vse to ter preprečila, da ne obhajamo tega zgodovinsko lepega dne tako, kakor bi ga radi. 11. avgust 1874 je bil oni za razvoj in napredek kranjskega mesta velepomembni dan, ko so mestni odborniki prvič izvolili današnjega slavljence svojim načelnikom. Nevenljivih, nešteti zaslug si je priboril ne le v ozkem delokrogu mestne občine kranjske, ampak celo preko meje slovenske zemlje je zaslovelo njegovo ime. Vzgojil je svojo rodbino v strogo narodnem duhu, bil je vedno varčen gospodar mestne občine, skrbel očetovsko za svojega sosesčana, noben revež ni zastoj potrkal na njegova ljudomila vrata, vedno je imel odprte roke in odprto srce za trepečega brata. Vsem njegovem stremljenju in energičnem, vstrajnem delovanju je bilo njemu sveto geslo „viribus unitis“, in tako je povzdignil kranjsko mesto na ono visoko stopinjo narodne prosvete, raz katero danes s ponosom gleda na svoje pobratime. Pod njegovim županovanjem sta se poleg drugega ustanovila dva zavoda, ki sta neprecenljivega kulturnega pomena ne le za mestno občino, ampak za ves slovenski narod, namreč, mestna hranilnica in c. kr. velika cesar Franc Jožefova gimnazija. Koliko truda in napora sta ga stala ta dva zavoda, kolikrat je bil zavrnjen, a on bil je vedno trd, neizprosni mož jeklen, ki ni nehal trkati, dokler mu niso odprli vrat. Celó njega Veličanstvo je počastilo tega vzormoža delovanje, z visokim odlikovanjem Fran Josipovega reda in naslovom ces. svetnika.

Solza veselja je porosila vsakomur oko, ko se je zahvalil slavljencev v krasnem govoru za simpatije, katere mu je skazalo narodno meščanstvo povodom praznovanja. 25letnice njegovega županovanja. Jubilant sam se ni mogel zdržati solza ter je koncem svojega do srca segajočega govora izrekel vročo željo, da bi po geslu našega presvitlega vladarja, po lepem geslu „Viribus unitis“ delovali vsi za blagostanje tako kranjske mestne občine kakor slovenskega naroda sploh ter napil c. kr. okrajnemu glavarju dr. Gstettenhoferju kot zastopniku visoke vlade. Na to je čestital državni poslanec in I. podpredsednik zbornice poslancev vspešnemu delovanju kranjskega gimnazija, deželni poslanec, ravnatelj Ivan Šubic je nazdravil kranjskemu meščanstvu, predsednik „narodne čitalnice“ Vinko Majdič je čestital slavljencu imenom vseh narodnih društev, prof. Štritof slavljencevi gospe soprogi, načelnik gasilne družbe slovenskima poslancema dr. Andr. Ferjančiču in ravnatelju Ivanu Šubicu, ravnatelj Hubad imenom profsorskega kolegija, dr. Edvard Šavnik veteranoma v občinskem zastopu, Fr. Dolencu in Ferd. Sajovicu, akademik Ivan Varl imenom akad.

društva „Sava“, Majdič Janko občinskemu odboru in podžupan dr. Valentin Štempihar meščanskim volilem.

Godba tukajšnjega gasilnega društva je marljivo svirala zgolj slovanske komade in pevske zbor „narodne čitalnice“ je popeval umetne in narodne popevke. Bil je pač lep, krasen dan in vsi smo se razšli veselega srca in hvaležne vesti, da smo storili svojo dolžnost. A mi, kranjski meščani,

pomnik postavimo mu tak,
Da slednji skuša biti mu enak!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. avgusta.

— **Osebnosti.** Gosp. Josip Šulu, sodni pisarniški praktikant v Ljubljani, je imenovan sodnim kancelistom v Šoštanju. Gosp. Anton Spende, sodni pisarniški praktikant v Ribnici, pa je imenovan sodnim kancelistom v Marenbergu.

— **Shod volilcev v Kranju.** Državni poslanec dr. Andrej Ferjančič in deželni poslanec Ivan Šubic napravita v soboto, dne 19. t. m., ob polu 9. uri zvečer v gostilni g. Petra Mayrja ml. v Kranju shod volilcev, na katerem bode g. Ivan Šubic poročal o zadnjem deželnozborskem zasedanju, g. dr. A. Ferjančič pa o splošnem političnem položaju.

— **Duhovne vaje za učitelje.** Z dežele se nam piše: Te dni razpošilja prevzvišeni g. Anton Bonaventura po svojih župnikih učiteljem po deželi neko „Povabilo k tridnevni duhovni vaji za p. n. gg. učitelje“, v katerih bi jih baje rad prepiral za svoje znane namene. Radovedni smo, koliko in kakih kalinov bo ujel na te najnovejše jezuitske limanice. Prevzvišeni naj pripelje najpoprej svoje podivjane duhovne sobrate po deželi zopet na pravi pot, in šele potem, ko prenehajo graditi njegovi tovariši „pons asinorum“, ko ponehajo surovi napadi po „Slovencu“ in „Dihurju“ na šolo in učiteljstvo, ko ponehajo tisti žalostni časi, ko so si morali iskati učitelji celo pred porotniki zadoščenja proti farovškim napadom, naj pride zopet gospod Bonaventura s kako „fliko“ vabit učiteljstvo v ljubljanski lemenat. Do takrat naj se pa blagovoli zadovoljiti z mežnarji in cerkvenimi ključarji — razsodnih učiteljev v Ljubljano ne bo.

— **Krščansko socialstvo v Zagrebu.** Piše se nam: Sprejem ljubljanskih krščanskih socialistov v Zagrebu je očitno pokazal, da v hrvatski prestolnici niso ugodna tla za lažikrščansko socialstvo, kakor se goji med Slovenci. Prav tisti sloji, med katerimi ima na Slovenskem, oziroma v nekaterih slovenskih krajih lažikrščansko socialstvo še največ pristašev, so na Hrvatskem odločni pristaši čiste stranke prava. Zagrebski obrtniki so to pokazali pri zadnjih občinskih volitvah. Pri teh so v prvih dveh razredih zmagali vladni kandidati s pomočjo uradniških glasov. V tretjem razredu volijo obrtniki, med katerimi vladna stranka nima opore. V tem razredu sta postavili svoje kandidate koalirana opozicija in čista stranka prava. Zmagala je čista stranka prava, kar pač kaže, da so obrtniki v njenem taboru. Ravno tako je z delavci. V zadnjem saborskem zasedanju so hrvatski delavci po predsedniku čiste stranke prava, dr. I. Franku, predložili saboru peticijo za splošno in jednako volilno pravico. Na peticiji je bilo podpisanih 860 delavcev, a začela se je z besedami: „Mi hrvatski radnici, pristaše čiste stranke prava“ itd. Poskušalo se je pač tudi v Zagrebu ustanoviti neko krščansko socialno stranko. To nalogo je bil prevzel urar Sirovatka, toda pri prvem sestanku v Lieboldovi restavraciji so udeležniki vse preprečili, kličeč: „Živila čista stranka prava, živilo starčevičansko radništvo“. Kasneje je Sirovatka nekako pod roko zbral okrog sebe kach 20 pristašev, dobival je za svojo stranko nekaj podpore, ali ta je izginila in stranka je razpadla ter se od tedaj v kraljevskem Zagrebu ne upa več na dan.

— **Luziški Srbi in — mi.** Luziški Srbi, ki jih je vseh skupaj komaj nekaj čez 100.000, in stanujejo na Saksonskem in na Pruskem, se boré v lepi slogi med seboj za obstanek svojega slovanstva. Dokaz temu je sila zanimiva črtica, ki jo priobčuje Zagrebški „Vienac“ z dne 12. avgusta. V Budišinu (Bautzen) so si osnovali Srbi podporno društvo za srbske vseučilišnike („Towarstwo pomocy za studowacych Serbow“)

Predsednik temu društvu je evangelijski župnik Raeda, tajnik pa katoliški kanonik Skala! Polovica Srbov pripada namreč protestantovski, polovica pa katoliški cerkvi. Toda taka tolerantnost in sloga, kakršna vlada med našimi severnimi brati, bi bila med Slovenci nemožna. Naši ultra-katoličani protestantov ne smatrajo za enakovredne ljudi.

— **Izlet „Sokola“ na Vrhniko** se je preložil na drugo nedeljo, to je na dan 27. avgusta, ker se je izrekla od mero-dajne strani želja, da bi se izlet vršil ta dan, in so se tudi pogajanja z železnico zaradi posebnega vlaka nekoliko zavlekla. Tako se ustrezne izrečeni želji, a tudi od-bor bode lažje ukrenil vse potrebno glede vožnje, da ne bo nobenih zmešnjav, in se bode moglo vsem izletnikom ustreči v vsakem oziru. Vse drugo se bode razglasilo pravočasno.

— **Iz Celja** se nam piše: Perdanov slučaj se je sedaj popolnoma pojasnil. Pri popoldanskem napadu šel je g. Perdan s svojo soprogo roko v roki bolj v zadnjih vrstah. Na eni strani je šel Perdanov sin, na drugi strani neki češki akademik. Perdan vidi, kako je eden napadalcev vrgel težak kamen, kateri je priletel Perdanu na čelo. Dotični napadalec se je zopet sklonil, da bi pobral drugi kamen. V tem skoči Perdan tja ter ga hoče prijeti. Oni se zravna ter hoče z vso silo s palico zamahniti proti Perdanovi glavi. V tem pa že primeta dva policaja — Perdana ter ga hočeta odvesti. Vsi ugovori niso ničesar izdali. Na zahtevanje, da bi policaji napad-alca aretovali, policaji kljub temu, da so tri priče potrdile zločin, še odgovorili niso ter so tirali Perdana v zapor. Ob takem početju res ne bi bilo čuda, če bi nam kri zavrela. Perdana in druge naše ljudi so imeli potem zaprte od 7. ure zvečer do drugega dne ob 11. uri dopoldne. Odkazali so jim najsmrdljivejše luknje našega magistrata. Ležati so morali na golih de-skah. Jesti jim niso dali vseh 16 ur niti grizleja in niti vode jim niso privoščili. Drugi dan je Perdan dotičnega celjskega policaja št. 5 vprašal, zakaj ga je aretoval, ta se je začel izgovarjati: „Hob jo nicht ich, hot sie jo der Klogenfurter oretirt“. Gori omenjenega napadalca smo eruirali v osebi sluga v hotelu „nadvojvoda Janez“. Upamo, da ne bo odšel zasluženi kazni. Dne 13. t. m. je bila v Žalcu velika na-rodna slavnost v spomin na prvo „Besedo“ pred 25. leti in obenem shod slovenskih stenografov. Prof. Bezenšek, prvi jugoslo-vanski stenograf, bi bil moral govoriti slavnostni govor. V zadnjem trenutku pa je prišel dopis od okrajnega glavarja grofa Attemsa v Celji, da je vsak slavnostni govor prepovedan. — V Žalec se je podalo mnogo celjskih slovenskih kolesarjev. Proti večeru že smo izvedeli, da namerava celjska sodrga vračajoče se kolesarje na-pasti. Celjski pobalini so čakali s cepci oboroženi v neki koruzi (še na celjskih tleh) skriti. Vsakega mimoidočega so usta-vili. Če je rekel, da je Nemec, so ga pu-stili naprej, v nasprotnem slučaju je dobil batine. Pravočasno smo še opozorili naše kolesarje na pretečo jim nevarnost. Pren-očiti so morali v Žalcu ter so se zjutraj, ko so se pogumni ščurki potegnili nazaj v svoje luknje, vrnili v Celje. Taka je sedaj varnost za nas Slovence v rayonu celjske policije.

— **Po celjskih izgredih.** Piše se nam: Ker sem slučajno bil očividec na-pada roparske celjske druhali na Žalčane gg. Gostinčarja, Kača in Rajherja, in ker nemški listi o tem dogodku uprav ne-sramno lažljivo poročajo, izjavljam, da sem vsak čas in na vsakem mestu pripravljen, če treba, pod prisego izpovedati, da se je med banditskim žvižganjem in „heil“-kri-čanjem vsula mnogoštevilna tolpa na mirno proti Žalcu odhajajoče tri gospode in da se je na isto streljalo šele tedaj, ko se je prej slišalo že več daleč odmevajočih udar-cev in šele potem, ko so se od strani Slo-vencev slišali razločni in slovesni klici: „Mi smo Žalčani, pustite nas v miru!“ in potem dvakratni: „Ruhig, uns weiter ziehen lassen!“ ter da napadalcu niti po prvih ustrelih niso odnehali, ampak da so udrihali besno dalje, na kar so sledili na-daljnji ustrelji. Moj polni naslov je v ured-ništvu „Slov. Naroda“ vsakomur na raz-polago. Očividec.

— **Celjska nemška dimnikarja Fuchs** in Vallentschagg jako trepečeta za vsak

krajcar, katerega bi dobil narodni dimnikar Petaus od slovenskih hišnih posestnikov. Ko so pa Celjani divjali zoper Slovence in Cehe, gnalo je tudi ta dva mojstra med nemške druhali. Pri tej se je odrezal dim-nikar Fuchs, stoječ pred Narodnim domom, na opazko neke gospe, da je to grdo, kar Celjani delajo: „Recht haben s', vollkommen recht; was will denn diese Diebsbanda in Cilli, verfluchtes Gesindel soll in Böhmen bleiben und Brambori fressen. Überhaupt soll's das ganze Haus (Narodni dom) de-molieren, dass diese Diebsbanda und alles was drinnen ist, hin wird“. To je res lepo govorjenje tega, tudi od slovenskih grošev se mastečega germanskega dimnikarja. Pri-poročamo te besede njegovim slovenskim strankam v resen prevdarek.

— **Demonstracija.** Jako značilen slučaj se je pripetil te dni na Rakeku, kjer imamo slučajno vojake na vajah. Gg. ofi-cirji avstrijske armade so namreč raz jedilne mize pustili znesti užigalice družbe sv. Cirila in Metoda, koje vendar niso ni-kako politično agitacijsko sredstvo, ter so jih nadmestili z užigalicami prusaškega društva „Südmarke“! Zares, lepe razmere!

— **Samoslovenske razglednice.** Naj-več krajev, ki imajo samoslovenske raz-glednice, je na Primorskem. Imenovali smo jih že več. Zdaj smo dobili take prav lične razglednice tudi iz Kanala, iz Nabrežine in iz Bakoelja pri Trstu. Naj bi slovenski izdajatelji krajevnih razglednic povsod po-snemali Primorce.

— **Letno poročilo Franc Jožefove** ljudske šole v Črnomlju za l. 1898/99 iz-kazuje, da je na tej šoli poučevalo osem učnih močij. Šola je obiskovalo 187 dečkov in 176 deklic, ponavljalno šolo pa 50 deč-kov in 55 deklic.

— **Prijet agent.** Mestna policija je pri-jela v ponedeljek na južnem kolodvoru nekega Franceta Zupančiča, po domače Pevca iz Golobnjaka pri Mirni peči, ko je pripeljal osem oseb, katere je hotel spre-miti k znanemu agentu za izseljevanje — Silviju Nodariju v Videm. Franc Zupančič, katerega je policija izročila sodišču, bil je obsojen na tri tedne zapora, ker je ljudi nagovarjal k izseljevanju v Ameriko. Imel je pri sebi vse polno listkov raznih agentov in tudi pismo Silvia Nodaria, s katerim je bil v zvezi.

— **Tatvina.** Včeraj popoldne prišla je v Minibekovo prodajalnico na Marijinem trgu neka ženska, katera je hotela kupiti ruto. Med izbiranjem ukradla je s proda-jalne mize zavitek blaga, vrednega okoli 15 gld., ne da bi bila ruto kupila. Po nje-nem odhodu zgrešili so zavitek, in so jo že pred prodajalnico prijeli. Rekla je, da je Marija Zupančič iz Mokronoga. Ženska se je zlagala. Pozneje se je izvedelo, da je Te-rezija Rojk iz Dobernič na Dolenjskem, ka-tera je sama dejala, jo je zmotil hudič, da je šla krast.

— **Najdene reči.** Na cesti iz Čateža pri Zaplazu proti Velikiloki je 13. avgusta t. l. našel nekdo vrhnjo moško suknjo. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v čate-škem župnišču, pošta Velikaloka pri Trebnjem.

* **Srbski kralj Aleksander** je bil 14. t. m. 23 let star. Pri tej priliki je po-milostil 117 obsojencev. V Nišu so prazno-vali kraljev rojstni dan z velikim pompom in vojaško parado. Aleksander je pisal mi-nistrskemu predsedniku Gjorgjeviću pismo, v katerem pravi, da je Srbija od l. 1897, odkar je on vladar, velikansko napredo-vala. Ker pa so sovražniki Srbije radi teh napredkov nevoljni, so hoteli ubiti — Milana.

* **Atentat na Laborija,** zagovornika Dreyfusa, zanima ves svet in obsojajo ga tudi Dreyfusovi sovražniki. Dobil je toliko sožalnih brzojavk, da so morali v Rennesu brzojavno osobje pomnožiti. Radi operacije so ga prenesli v hišo operaterja dr. Bascha. Napadalca še nimajo, pač pa baje sled. Listi upajo, da ga bode policija imela te-kom 48 ur že pod ključem. V Rennes je dospelo včeraj ponoči 200 orožnikov. Peš-polki in topničarji imajo stalno službo, ker se je bati nemirov.

* **Boj z roparji.** Iz Kantona poročajo da je v Cotku (?) ob zahodnji reki zgrabilo okoli 1000 roparjev 500 vojakov. Vojaki so se branili obupno, vendar pa je bilo ubitih 250, 100 pa ranjenih. Koliko je padlo roparjev, ni znano, ker so odnesli svoje ranjence in mrtvece v gozd. Oddelek

2000 vojakov je odšel iz Kantona, da zgrabi vnovič velikansko tolpo roparjev.

* **Najlažja smrt.** Neki angleški učenjak skuša dokazati v svoji knjigi, da je smrt pod šapami zverij najlažja. Neki angleški kapitan mu je pravil, da ga je napadla le-vinja ter ga z enim samim udarcem na-pravila brezčutnega. Ko so ga zbudili iz nesvesti, ni vedel ničesar, a čutil je bole-čine udarca še nekaj dni. Neki častnik je učenjaku pravil, da ga je zgrabil lev. Ko ga je ugriznil, je to pač videl, a čutil ni nobene bolečine. Neve, zdravnik v Zrina-garu v Kašmiru, je zdravil več oseb, katere so napadli medvedi, a vse so izjavile, da niso občutile spočetka nobenih bolečin. Skratka angleški učenjak je izprašal 62 oseb ki so bile pod šapami divjih zverij, in 50 mu je reklo, da ni občutilo pod zobmi in kremplji nikakih bolečin.

* **Bolnik v domišljiji.** 20letni sin od-lične obitelji v Bremenu je trpel na čudni bolezni. Domišljjal si je namreč, da ima v ledjih tiča. Odvedli so ga v zavod za živčne bolezni ter ga ozdravili na originalen način. Zdravniki so mu prerezali na ledjih kožo ter mu pokazali v krvi namočenega tiča. To je pomagalo. Mladenič se je čutil dve leti d ocela zdravega. Nekega večera pa so mu domači ljudje v šali povedali, kako so ga zdravniki preslepili. Že drugega dne si je začel znova domišljati, da ima v ledjih tiča in odvesti so ga morali zopet v zavod za živčnobolne. Sedaj pa mlade-niča ne bo lahko ozdravit!

* **Ljudožrci v južni Ameriki.** Kakor poroča Teodor Koch, je v južni Ameriki pri Indijancih ljudožrstvo še jako v navadi. Majorunci jedo še danes starce in bolnike, ne da bi se pri tem kaj ozirali na svoje sorodnike. Pri hudih boleznih se jim zdi to naravnost njih dolžnost. Jamnaji izsrkajo mozeg iz kosti umrlih, ker menijo, da iz-srkajo z mozgom tudi dušo dotičnika. Pri nekem drugem plemenu Indijancev je na-vada, da snedo vse starce, kar je vedno z veliko zabavo v zvezi. Od mesa se ne sme niti najmanjši košček izgubiti. Nikdar pa ne jedo Indijanci mesa ženskih, ker me-nijo, da je strupeno ter da bi po živjanji takega mesa prešle ženske lastnosti nanje. Pri Votokudih povzijejo matere svoje umrle otroke iz ljubezni. Ako postane oče prestar, da ne more več potovati, tedaj prosi sam svojega sina, naj ga zakolje. Telo potem spečejo ter ga mej velikim krikom snedo. V Kolumbiji použije žena svojega moža, brat brata ali sestro itd. Galibi pa denejo mrtvece v neko mrežo, kjer ostanejo teden dni. Medicinci morajo potem nekaj kapljic razkrajajočega se trupa izpiti. Splošno mnenje je, da ljudožrci ne uživajo človeš-kega mesa zato, ker jim ugaja, marveč na-vadno le iz osvete ali iz religioznih moti-vov. Navadno pa je vzrok ljudožrstva sovraštvo mej posameznimi plemeni.

Književnost.

— **Poziv!** V slovenskem knjigotržtvu smo doslej jako občutljivo pogrešali obšir-nega seznamka onih slovenskih knjig in muzikalij, ki so še v knjigotržnem prometu. Ta nedostatek občuti posebno kupujoče ob-činstvo, ki dostikrat ne ve, dobiva li se ta ali ona knjiga še ali ne, kje, in po kateri ceni. Zlasti velja to o spisih, ki so jih za-ložili bodisi gg. pisatelji sami ali pa drugi zasebni založniki. Da se temu nedostatku odpomore, sklenil sem izdati kolikor mogoče popoln seznamek slov. knjig in muzikalij ter v to svrhu uljudno prosim vse gg. pi-satelje in privatne založnike, ne samo v interesu občeslovenske stvari, am-pak i v njih lastnem, da mi blagovolé čim prej naznani, katere po njih založene knjige so še dobiti in po čem, eventualno naj mi prijavijo tudi prvotno in znižano ceno. Z velespoštovanjem L. Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.

Telefonična in brzojavna poročila.

Celje 17. avgusta. Včeraj je pre-iskovalni sodnik pri okr. sodišču za-slišal tri udeležnike zadnjih napadov na Slovence in Cehe in vse tri, necega trgovskega pomočnika, necega visoko-šolca in necega sodarja, pridržal v pre-iskovalnem zaporu.

Dunaj 17. avgusta. „Vaterland“ prijavlja dopis iz Celja, v katerem je glede grožnje „Linzer Volksblatta“, da

izstopijo nemški klerikalci iz večine, rečeno, da so Slovenci to naznanilo vzeli z največjo ravnodušnostjo na znanje. Dopisnik priznava, da se godi Slovincem sedaj še slabše, kakor pred 20 leti, a če bi slovenski poslanci iz-stopili iz večine, bi jih ves narod z oduševljenjem podpiral.

Dunaj 17. avgusta. Računski re-vident H. Sterl iz Gradca je iz žalosti radi smrti svoje žene skočil tu z okna svoje sobe in se je ubil.

Celovec 17. avgusta. Sklep dež. zbora glede ustanovitve deželnega kul-turnega sveta ni zadobil cesarjeve sankcije.

Pariz 17. avgusta. Guérin in njegovi tovariši so še vedno zabarika-dirani v svoji hiši.

Rennes 17. avgusta. Pri današnji obravnavi je bil po generalu Rogetu zaslišan preiskovalni sodnik Bertulus. Ta je rekel, da ga je polkovnik Henry, ko je prišel na sled njegovim falsifika-cijam, jokaje prosil, naj reši čast fran-coske armade. Vdova Henryjeva je pri tej priliki povzročila dramatičen prizor. Očitala je Bertulusu, da je Judež. Potem je prišel na vrsto polkovnik Picquart.

Lizbona 17. avgusta. Tudi tu se je primerilo že 5 slučajev kuge.

London 17. avgusta. Nekateri tu-kajšnji listi trdijo, da se snidejo cesar Franc Jožef, cesar Viljem in ruski car v kratkem v Szkierniewicach.

Narodno gospodarstvo.

— **C. in kr. intendantca 3. kora** na-znanja trgovski in obrtniški zbornici, da bode c. in kr. vojaški erar nakupil 1740 centov pšenične moke po novem vzorcu 3 budapeštanskih parnih mlinov. Pismo no z jedno krono kolekovane ponudbe vložiti so najkasneje do 29. avgusta 1899 do 10. ure dopoldne pri intendantci 3. kora; pri-ložita naj se jim ob enem tudi 2 zape-čateni vzorca moke, ki se hoče dobaviti. Vzorca 3 ležijo od 20. avgusta naprej v pogled pri intendantci 3. kora in pa pri vojaških oskrbovališčih v Ljubljani, Ce-lovcu, Trstu, Gorici, Pulju in Mariboru. Razglas, kakor tudi natančnejši pogoji se lahko vpogledajo v pisarni trgovske in obrt-niške zbornice v Ljubljani.

Gulnara.

Stepska pripovedka. Prevel Savo Savič.

(Dalje.)

Tako je pripovedoval Ilko kozakom o onem, kar se jima je pripetilo na perkop-skem trgu.

Prokop molči globoko zamišljen. Mo-rebiti misli na mlado Turkinjo? O, ni mu ona v mislih! Tam na stepi Damjanova hiša, v hiši prijazna soba, a v sobi Ulana, čakajoča na kozakovo vrnitev. To je Pro-kopova Turkinja.

Na ono tam je že tudi pozabil, samo njeno ime mu zveni v ušesih, s tem ime-nom jo je klical trgovec: Gulnara. Ime — je prazna beseda, če ni pričujoča tudi oseba ... A Turkinja kozaku niti imena ne ve — ali morebiti se ji je njegova oseba vtis-nila v spomin? Kdo bi zvedel tu resnico? ... III.

Kozaštvo je postalo nejevoljno. V Siči ni zaloge slanine in žid ne da niti čaše rakije. Kozaki so se zbrali, da idejo k atamanu.

„Oče atamane!“ govore poklonivši se, „kozaštvo propada. Kdor je prišel rejen v koš,*) ta se je že osušil kakor deska — žalostno je živeti brez hrane!“

Ataman si gladi lase na glavi; istine ne moreš zatajiti: niti jednega kozaka ni tolstega — vsi so suhi, da bi se kmalo videlo skozi nje.

„Ha! kraljevska gospoda nam nekako dolgo ne dajo plače — pojdimo nekoliko k Turkom pogledat.“

„Hurah!“ kriknili so kozaki, da se je vznemirilo Dnjeprvo valovje — in še malo ter vesela družba odide na grozen plen — ide k poganom po zaklade.

Po Dnjepru plovejo kozaki in med njimi Prokop.

Lesene klade trgajo na Limanju silno pregrajo turških verig; sto sekir bije v mrtev les — in kozaštvo se veselo potisne v Črno morje.

Brza šajka reže vodovje, s svojimi krili pljuska po smaragdni vodi, okretno

*) Kozaki šotori.

se giblje po površini; a če se približa obali, požge tu selo, tam mesto, prelije nemalo sovražnikove krvi in znova nadaljuje svojo vožnjo.

O kozakih znajo v Turškej, znajo tudi o mladem Prokopu, ker ga je sam ataman nagradil s pergiščem zlata — in to ni majhna stvar.

Pogostili so se pri sultanu — greh bi bilo ne obiskati krimškega kana — ne ga gozdraviti s kozaškim pozdravom.

„Zdrav bodi, gospodine kan! prišlo ti je v goste kozaštvo. Daj nam srebra in zlata — daj pod sabljo sisurmanske glave — prišli smo k tebi gospodovati!“

(Dalje prih.)

Bratje Sokoli!

Izlet na Vrhniko

bode
v nedeljo, 27. avgusta

ker se je od več strani izrekla želja, da bi se isti vršil ta dan.

Vse podrobnosti se naznanijo pravočasno.

Na zdar!

Odbor.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 12. avgusta: Matija Tavčar, dninar, 64 let, bula.

Dne 13. avgusta: Marija Zajc, gostija, 70 let, ostarelost. — Anton Zitnik, posestnikov sin, 1 in 1/2 leta, splošna oslabelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
16.	9. zvečer	736.2	21.7	sl. sever	del. jasno	
17.	7. zjutraj	736.4	19.1	brezvev.	soparno	
	2. popol.	734.9	26.3	sr. jzhod	oblačno	0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 22.2°, normala: 18.8°.

Dunajska borza

dné 17. avgusta 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	„	15	„
Avstrijska zlata renta.	118	„	35	„
Avstrijska krona renta 4%.	99	„	95	„
Ogerska zlata renta 4%.	118	„	40	„
Ogerska krona renta 4%.	96	„	45	„
Avstro-ogerske bančne delnice.	902	„	—	„
Kreditne delnice.	388	„	—	„
London vista.	120	„	65	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58	„	90	„
30 mark.	11	„	77	„
20 frankov.	9	„	55 1/2	„
Italijanski bankovci.	44	„	40	„
C. kr. cekini.	5	„	67	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Spretnega stenografa

za slovenski in nemški jezik sprejme pod ugodnimi pogoji v svojo pisarno

dr. Matej Pretner

(1497—2)

advokat v Trstu.

Vsa kolesarska popravila

izvršujejo se najceneje, najsolidneje in najtočneje

v novourejeni mehaniški delavnici

podpisane tvrdke

na Rimski cesti št. 9.

Istotam vežbališče in dobro urejena izposojevalnica koles.

Kavčič & Gorjanc

zaloga koles in prodaja potrebščin: Gradišče št. 2.

Posrečilo se je
konečno nama pridobiti svetovnoznanih

Adler-koles

glavno zastopstvo: (1214-14)

Gradišče št. 2. Kavčič & Gorjanc Rimski cesta št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli

St. 27.283;

(1500—1)

Stanovanje v najem!

Mestna hišica št. 19 pred Prulami v Ljubljani se od 1. novembra letos daje v najem.

Pogoje najema pove in ponudbe sprejema mestni komisariat v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski
dné 10. avgusta 1899.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Išla, Anseea, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 08 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvaškem

priloga svoje

obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin

1731-41)

v Vegovih ulicah št. 8.

V Vodmatu se odda s 1. novembrom

3 stanovanja.

1 stanovanje z 2 sobama in kuhinjo in 2 stanovanji z 1 sobo, kuhinjo in shrambo.

Poizve se pri A. Bizjaku v gostilni.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s štiriletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarjem, 1 krasna kravatna igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manjšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov s patentovano zapono, 1 krasno toaletno zrcalo z etujem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo šte. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1185—3)

Štedljiva gospodinja

katera hoče

davek pri sladkorju prihraniti

naj poskusi v gospodinjstvu kuhati mesto neredilne in razburjajoče kave ali kitajskega čaja:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kakao sladni čaj.

1 zavoj 1/4 kilo vsebine 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Prodaja in razpošilja z obratno pošto, tudi samo 1 zavoj:

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani. (1349-20)

A. 197.98.

Oklic.

Vsled predloga dedičev po v Mokronogu umrli posestnici Cili Simončič dovolila se je

prostovoljna prodaja

v zapuščino spadajočih zemljišč vlož. šte. 15 in 209 kat. obč. Mokronog, to je na trgu ob cesti v Mokronogu ležeče hiše z gospodarskim poslopljem, inventurne vrednosti 7300 gld., in gozda v Pehurju vrednosti 300 gld.

Za izvršitev dražbe določil se je nov narok

na dan 6. septembra 1899

dopoludne od 11.—12. ure pri tej sodnji.

Nakupnina plačati je z eno tretjino pri dražbi, drugo tretjino potem v dveh mesecih in zadnjo tretjino v 14 mesecih po dražbi.

Pravice zemljeknjižnih upnikov ostanejo nedotaknjene.

Daljni pogoji se bodo pri dražbi naznanili.

C. kr. okrajna sodnja v Mokronogu I.

dné 10. avgusta 1899.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po nižani cenil priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwenntner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Lastnina in tiak „Narodne Tiskarne“.

Priporočava

(21—187)

Kulmbaško sladno pivo

pastêrizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Pri lepem vremenu

in tudi ob dežju!

Hôtel „Pri slonu“.

Danes v četrtek, 17. avgusta t.l.

veliki elíttni koncert budapeštanskega damskega orkestra

pod vodstvom gdčne.

Aranca Florence.

Začetek ob 8. uri.

Vstop prost.

Najuljudneje vabita z velespoštovanjem

M. Ehall Rollinger.

Gabriel Frölich

(1502)

restavratér.

Proda se takoj

pod zelo ugodnimi pogoji

* veliko posloplje *

hiša s hlevom, z veliko ledenico in velikanskim vrtom, zasajenim s sadnim drevjem in obdelan, ob glavni cesti tik železnice na Notranjskem, kjer se blizu 30 let izvršuje obrt krémarenja, in je tudi zelo pripravno za prodajalno, tabakarno, razne depozite itd.

Proda se tudi lahko na obroke proti intabulaciji. (1487—3)

Natančneje poizvedbe daje

Ivan Kocmur v Ljubljani, Breg 20.